

про використання загальновідомих електронних освітніх платформ і комунікаційних інструментів (Zoom, Skype тощо). Синхронний режим передбачає вибір та ущільнення матеріалу, що виноситься викладачем на самостійне вивчення, його поділ на логічні тематичні блоки та обґрунтування зв'язків між ними, як, наприклад, це зроблено в роботі [3]. На цьому етапі максимально використовуються таблиці, діаграми тощо. Матеріал, оброблений у такий спосіб, надається до необмеженого в часі відкритого доступу за допомогою системи управління навчальним контентом Moodle.

Часові межі діасинхронного режиму планування самостійної роботи значно обмежені реаліями сьогодення і передбачають стислий коментар і максимально чіткі інструкції для самостійного засвоєння матеріалу, викладеного в навчальному контенті. При цьому інструкції мають містити критерії для самостійного оцінювання результатів навчання. Викладачу тут бажано застосовувати різні презентації, аудіо- і відеоматеріали, збірки тестових завдань тощо.

1. Павлов В. І. Логіка у запитаннях, відповідях та аргументаціях: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: Центр навчальної літератури, 2008. 408 с.

2. Коротенко Є. Д. Опозиція «синхронія – діасинхронія» мови як засадничий принцип французького структуралізму: автореф. ... канд. філос. Наук. Дніпро: ДНУ ім. О. Гончара, 2015. 19 с.

3. Панченко Н. Г., Резуненко М. Є. Вища математика: навч. посіб. Харків: УкрДУЗТ, 2022. Ч. 1. 232 с.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри транспортних систем та логістики Є. І. Балака,
канд. техн. наук, доцент, завідувач кафедри вищої математики та фізики М. Є. Резуненко*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА СТАНДАРТИЗАЦІЇ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сутність функціонування закладу вищої освіти (ЗВО) полягає в якісному вирішенні двоєдиного завдання: поєднання процесу здобуття знань здобувачами і процесу надання цих знань викладачами. Основною метою

здобувачів є засвоєння теоретичних знань і розвиток навичок, які дадуть їм змогу застосовувати ці знання на практиці в обраній спеціальності. Завданнями викладачів є чітка передача фахових знань і досвіду, якими вони володіють, здобувачам.

Ці обидва процеси разом створюють єдиний навчальний процес, і їх поєднання формує загальну систему вищої освіти. Багатовіковий досвід людства свідчить, що основним принципом передачі знань є перехід їх від «накопичувача» (викладача) до «споживача» (здобувача), і ця система передачі має постійно вдосконалюватися.

Механізмом такого удосконалення є комплексна стандартизація основних (навчальних) і допоміжних процесів функціонування закладу вищої освіти. Стандартизація вищої освіти включає вимоги до змісту і результатів діяльності ЗВО на кожному рівні вищої освіти в межах кожної спеціальності і спрямована на досягнення оптимального рівня впорядкованості, особливо в навчальному процесі.

Дієвим засобом досягнення цього є впровадження комплексної трирівневої системи управління якістю освіти. Така комплексна система стандартизації діяльності ЗВО має включати державні стандарти, стандарти галузі освіти і науки, а також обов'язкові стандарти самого закладу вищої освіти. Дія цих стандартів перших двох рівнів регулюється відповідними законодавчими та нормативними актами. Однак зараз відсутня стандартизація впорядкованості функціонування процесів, які відбуваються всередині ЗВО, тобто відсутня система стандартів, яка узгоджує і конкретизує правила діяльності всередині закладу вищої освіти для загального і повторного використання.

У цьому контексті доцільно взяти до уваги досвід впровадження комплексної системи управління якістю продукції (КСУЯП), яку було розроблено і впроваджено на всіх суб'єктах господарювання та в наукових установах і організаціях у 1970-80-х роках минулого століття. Основною її метою була оптимізація на основі стандартизації всіх процесів, які відбувалися

на промислових і непромислових об'єктах, і це показало свою ефективність у підвищенні якості продукції і робіт.

Отже, досвід функціонування КСУЯП, отриманий у минулому, надає впевненості, що розроблення і впровадження аналогічної комплексної системи управління якістю освіти (КСУЯО) у межах ЗВО може дати суттєвий позитивний результат щодо оптимізації його роботи і, як наслідок, створить умови для підвищення якості освітнього процесу. Стандарти ЗВО можуть стосуватися розроблення і захисту дипломних і курсових робіт і проєктів, методичного забезпечення та організації навчального процесу та інших аспектів. Сам процес розроблення і рекомендацій щодо створення комплексної системи стандартизації детально описані раніше під час впровадження комплексної системи управління якістю продукції і можуть бути використані як основа при розробленні комплексної системи управління якістю освіти в ЗВО.

Розроблення і впровадження такої системи набуває особливої актуальності в умовах дистанційного навчання, коли суттєво обмежується можливість безпосереднього спілкування здобувача і викладача і значно збільшується обсяг самостійної роботи здобувачів.

*Д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри
транспортних систем та логістики*

Д. В. Ломотько,

кандидати техн. наук, доцент Д. С. Лючков,

старший викладач Д. В. Арсененко

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ В ЗВО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Для кращого розуміння ситуації щодо діагностики ситуації з організацією, для уникнення кризової ситуації дуже часто здійснюють застосування методу SWOT-аналізу. Метод дає змогу виявити чинники внутрішнього та зовнішнього середовища про потенціал ЗВО.